

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Górczyna

1. Nazwa

FOLWARK: (PODWÓRZE I) DOM MIESZKALNY (16)

2. Czas powstania

Pocz. XX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Górczyna 52
67-407 Szlichtyngowa

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej miasta Szlichtyngowa i wsi Górczyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 263).

Widok na elewację południową i zachodnią.

8. Historia, opis i wartości

Historia.

Zespół folwarczny powstał w II połowie XIX w. Oba podwórza należały do jednego właściciela, był nim Rudolf von Szlichtyng. Jego posiadłość obejmowała 1101 mórg ziemi. Należało do niego oprócz zabudowań gospodarczych 7 dymów z 88 mieszkańcami. Produkcja towarowa nastawiona była głównie na hodowlę bydła. Do majątku właściciela folwarku należała także 1 kolonia puszczańska. Obecnie zachowane budynki gospodarcze i mieszkalne powstawały od końca XIX w. do początku XX w. Park jest starszy od zachowanych budynków folwarcznych, w zasadniczej części uzupełniony jednak młodszymi drzewami. W okresie powojennym zespół przechodzi kolejno pod PGR Kożuchów, od 1965 do 1978 r. rod Kombinat Rolny Stare Strącze, od 1978 do 1980 r. pod PGR - Długie Stare, a od 1980 r. PGR w Górczynie był samodzielnym przedsiębiorstwem. Obecnie jest własnością prywatną.

Opis.

Założenie usytuowane jest w południowej części wsi Górczyna, obejmuje ono park i podwórze gospodarczo-folwarczne oraz kolonię mieszkaniową. Budynek mieszkalny (16) usytuowany jest w zachodniej części założenia na południe od magazynu (14). Budynek mieszkalny ob. nr 52, założony na rzucie prostokąta na osi wschód-zachód, parterowy z użytkowym poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym z pokryciem z dachówki karpiówki. Obiekt wybudowany z cegły i otynkowany. Elewacja frontowa (południowa) podkreślona została centralnie umieszczoną lukarną zamkniętą trójkątnym, dwurzędowym szczytem nakrytym dachem dwuspadowym.

Wartości.

Zabudowa folwarku pod względem typologicznym nie jest jednolita. Przeważają budynki parterowe założone na rzucie wydłużonego prostokąta, murowane, z dachami dwuspadowymi z wtórnym pokryciem. Zabudowa gospodarcza rozplanowana na zapleczu siedlisk, wokół podwórza: murowana z cegły nieotynkowanej i tynkowanej. Zespół folwarczny prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem pozostałości zabudowy pofolwarczej z połowy XIX wieku.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, proporcja i artykulacja elewacji. Dach budynku z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej karpiówki. Budynek na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Wprowadzone zmiany w wprowadzeniu okien PCV i bez podziałowych są niekorzystne dla wartości obiektu.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja założenia, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku styropianem. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków